

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у квітні 2019 року

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)*

В Україні

25 квітня у Києві віце-прем'єр-міністр України П. Розенко і голова Українського інституту національної пам'яті В. В'ятрович обговорили з членом правління Естонського інституту історичної пам'яті Меєлісом Маріпуу питання створення української експозиції в естонському Міжнародному музеї жертв комунізму. Інституцію планують відкрити навесні 2020 р. у талліннській Батарейній морській фортеці-в'язниці. Естонський гість також відвідав Національний музей «Меморіал жертв Голодомору» та ознайомився з проектом будівництва другої черги музею.

11 квітня у Почесному консульстві Республіки Албанія у м. Харків українські діти презентували «Книгу Добра». Цей міжнародний соціальний проект реалізується з 2017 р. за підтримки Міністерства закордонних справ Естонії, Посольства Естонії в Україні, Міністерства людських ресурсів Угорщини, Посольства Угорщини в Україні та Міністерства закордонних справ України.

4 квітня в Ужгороді представники дипломатичних відомств Словаччини, Угорщини, Чехії, організації «Австрійський чорний хрест», благодійного фонду «ВіЗа» (Чехія – Україна) та місцевої влади розглянули концепт меморіалу загиблим у Першій світовій війні, який планують встановити на старому кладовищі. Там поховано приблизно 1300 воїнів, представників понад десяти народів. За основу планують взяти проект чеського архітектора Лукаша Гудака, який запропонував зробити на кладовищі парк англійського типу із залишками могильних пам'ятників та алеєю примирення з пілонами країн, чії представники там спочивають.

За кордоном

16 квітня в рамках офіційного візиту до Словаччини Прем'єр-міністр України В. Гройсман провів зустріч зі своїм словацьким колегою – Петером Пеллегріні. Високопосадовці серед іншого домовилися про надання приміщення українському культурному центру та встановлення пам'ятника Т. Шевченку в центрі Братислави. В. Гройсман також зустрівся з представниками місцевої української діаспори. Загалом у Словаччині проживає приблизно 8 тис. етнічних українців.

15–19 квітня делегація української частини Змішаної українсько-румунської міжурядової комісії з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин, на чолі з її секретарем, директором Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України А. Юрашем, здійснила візит у місця компактного проживання українських громад в Румунії – повіти Сучава та Марамуреш. В рамках поїздки відбулися зустрічі української делегації з керівництвом місцевих органів влади, очільниками національно-культурних товариств українців у Румунії, українською діаспорою та представниками духовенства. За результатами візиту напрацьовано низку рішень щодо питань, пов'язаних із освітою, вивченням рідної мови, релігійними переконаннями, розвитком культурних традицій, підтримкою української національної меншини в Румунії та румунської національної меншини в Україні у рамках двостороннього співробітництва між обома країнами.

Україна взяла участь у засіданні Європейської асоціації фестивалів (EFA), яке тривало 14–17 квітня у Лісабоні (Португалія). Останніми роками організатори українських фестивалів активно інтегруються в EFA, усвідомлюючи переваги вступу до великих мереж. Тож учасниками саміту, крім координаторів фестивалю ГогольFest, який уже є членом EFA, стали організатори JoyFest, «Яворівської іграшки», «АртЕтно-Фесту», а також представники EFFE Хабу в Україні – Громадське об'єднання «Демократія через культуру».

23 квітня в Нікосії на території Міністерства закордонних справ Республіки Кіпр відкрито декоративний пам'ятник «Козак Мамай», який було встановлено з ініціативи Посольства України в Республіці Кіпр. Почесними гостями заходу стали Міністр закордонних справ Республіки Кіпр Нікос Хрістодулідіс і Надзвичайний та Повноважний Посол України в Республіці Кіпр Б. Гуменюк. Автор пам'ятника з елементами Петриківського розпису – українська художниця Г. Назаренко.

Королівський монетний двір Канади вперше випустив золоту монету у формі української писанки. На ній зображено дерев'яний український храм. Монета стала п'ятою писанкою в колекції канадського монетного двору і першою виготовленою повністю із золота.

Вшанування пам'яті

В Україні

13 квітня на території Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» відбулося урочисте вшанування жертв Катинського розстрілу. У заході взяли участь польські дипломати на чолі з Надзвичайним та Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Бартошем Цихоцьким, посли Литви, Угорщини, Словаччини, Естонії, Саудівської Аравії, голова Комітету Верховної Ради України з питань культури та духовності М. Княжицький, представники польської громади Києва і небайдужі громадяни.

За кордоном

17 квітня у Ніредьгазі за участі Надзвичайного та Повноважного Посла України в Угорщині Л. Непоп урочисто відкрито пам'ятний знак жертвам Голодомору в Україні 1932–33 рр. Його встановлено Самоврядуванням українців м. Ніредьгаза за сприяння Консульства України в Ніредьгазі, а також місцевої греко-католицької єпархії.

У квітні в будівлі мерії Торонто (Канада) тривала документальна виставка, присвячена пам'яті жертв Голодомору в Україні. Організатор заходу – Ліга українських канадців.

24 квітня у Муніципальному театрі Сантьяго (Чилі), де свого часу виступала С. Крушельницька, відбулося відкриття меморіальної дошки цій легендарній українській оперній співачці. У Церемонії взяли участь Тимчасово повірений у справах України в Республіці Чилі В. Цимбалюк, директор Муніципального театру Фредерік Шамберт, український оперний співак В. Білий, представники Чилійсько-української палати з торгівлі та туризму тощо.

До Великодня

В Україні

Мандрівний хор із Нідерландів виступив на фестивалі «Великдень разом», який провели 28 і 29 квітня в Музей народної архітектури і побуту у Львові ім. К. Шептицького.

За кордоном

Українці по всьому світу відзначили свято Христового Воскресіння. Великодні майстерні з писанкарства цьогоріч організували українські громади у Брюсселі та Генті (Бельгія), Осло (Норвегія), Гетеборзі (Швеція), Лейпцигу (Німеччина), Абу-Дабі (ОАЕ), Мельбурні, Тасманії та Джилонгу (Австралія). В Мельбурні у Музеї українського мистецтва на народних ремесел також стартувала виставка «Писанки та дерев'яні церкви України», яку можна оглянути до 28 липня. Натомість 12 квітня в Українському національному музеї в Чикаго

(США) відкрито виставку сакрального мистецтва «Великоднє диво». Крім того, американська діаспора провела в Українському мистецькому центрі Лос-Анджелеса Фестиваль української писанки. У столиці Польщі 14 квітня відбувся Український великодній ярмарок, організований Українським домом у Варшаві та фундацією «Наш вибір». А в Анталії (Туреччина) з нагоди Великодня організували ярмарок, ходу у вишиванках і святковий концерт.

Креативні індустрії

В Україні

Сукні дизайнерки Ісагус Тош (Швейцарія – Франція) разом із роботами сучасних українських митців Р. Мініна, А. Савадова, О. Ройтбурда та ін. було представлено на виставці-перформансі «Інтелект – це модно» у Національному музеї Тараса Шевченка. Засновниця екобренду Isagus Extroversions виготовляє свої роботи з вторсировини: поліетиленових пакетів, гумових рукавичок, пластикових пляшок, дитячих іграшок, протигазів і навіть крапельниць. Куратор проекту – Т. Іващенко. Виставка тривала з 27 березня по 26 квітня.

У квітні вийшов кліп британської співачки FKA Twigs на пісню «Cellorhane», знятий у Києві українським продакшеном Radioactive Film. Художник-постановник відео – В. Радлінський.

Дні культури

В Україні

12 та 13 квітня у столиці в рамках Днів Швеції в Україні пройшли заходи, присвячені видатному кінорежисеру І. Бергману. Зокрема у книгарні «Є» відбулася зустріч «Відверто про геніальних: вечір Інґмара Бергмана у Києві», на якій перекладачка С. Волковецька розповіла про митця та презентувала український переклад його автобіографічної книги «Laterna Magica». А у Кіноклубі Могилянки відбувся показ документальної стрічки «На території Бергмана» Дж. Магнуссон і Г. Палласа.

4–15 квітня з нагоди Днів єврейської культури в Чернівцях діяла виставка «Сучасне мистецтво Ізраїлю та України». У експозиції представлено живопис, графіку, гобелени та авторські ляльки.

За кордоном

13 квітня у Лінці відбувся вечір української культури «Мальовнича Україна», організований Товариством української культури в Австрії. Під час заходу виступив професор Віденського університету та Українського вільного університету в Мюнхені Міхаель Мозер із доповіддю «Україна очима австрійців», а український художник Д. Савченко провів лекцію та майстер-клас на тему української природи як джерела натхнення народного живопису.

Україна взяла участь у XVII Фестивалі культурної спадщини Емірату Шарджа – одному із наймасштабніших і найбільш відвідуваних заходів у Об'єднаних Арабських Еміратах, який проходив з 2 по 20 квітня. У рамках події діяв Український павільйон, до роботи якого долучилися майстри традиційних народних ремесел з різних регіонів нашої країни: Київщини, Дніпровщини, Одещини, Миколаївщини, Львівщини, Івано-Франківщини. Відвідувачі, зокрема, мали можливість ознайомитися з Петриківським розписом, косівською мальованою керамікою, писанкарством, килимарством, вишивкою тощо. А народну хореографічну традицію представили танцювальний колектив Національного заслуженого академічного українського народного хору України ім. Г. Верьовки та Український академічний фольклорно-етнографічний ансамбль «Калина». Презентація нашої країни на фестивалі стала можливою завдяки співпраці Міністерства культури України та Інституту культурної спадщини Емірату Шарджа в рамках міжурядової Угоди про співробітництво у сфері культури між Україною та Об'єднаними Арабськими Еміратами.

Квітень став місяцем української культури в Анкарі. Його відкрили українські кулінарні дні за участі Ю. Ковриженка. 11 квітня Київський театр тіней «Parasony» представив на розсуд турецьким глядачам історичну драму «Роксолана». 17 квітня в рамках XXXVI Музичного фестивалю в Анкарі виступив Київський камерний оркестр Національної філармонії України. А 21 квітня в ході цього ж фестивалю дав концерт Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського.

25–30 квітня в словацькому Кошице вп'яте відбулися Дні України. В ході фестивалю проведено низку культурних та мистецьких заходів. Зокрема експонувалася фотовиставка В. Зіброва «Зворотна сторона фотографії», виступили київська Студія естрадно-духової музики «Сувенір», криворізький Зразковий художній колектив-театр сучасної хореографії «Гармонія», Український музично-драматичний ансамбль ім. Т. Г. Шевченка з Братислави тощо.

Також Дні Україні втретє відбулися в бразильському місті Курітіба. 13 та 14 квітня фольклорні діаспорні колективи штату Парана представили українську культуру, вироби народних ремесел і національну кухню.

Закордонне українство

В Україні

До Дніпра прибули фонди майбутньої бібліотеки української діаспори, подаровані українською громадою міста Рочестер та Українською православною церквою у США. Це кілька тисяч рідкісних книг, виданих українською діаспорою в Німеччині, Бразилії, Аргентині та Канаді, підшивки преси, що розповідають про історичні події в Україні, збірки спогадів очевидців, рідкісні світлини, платівки, рукописи, розшифровані записи радіопередач та навіть продук-

тові книжки українців, які перебували в таборах для переміщених осіб. Бібліотеку планують розмістити на першому поверсі Центральної міської бібліотеки Дніпра та присвоїти їй ім'я Джона Маккейна – американського сенатора, якого називали справжнім другом України.

За кордоном

12–16 квітня в Ризі та Юрмалі відбувся VII Міжнародний фестиваль творчості української молоді «Дні України на Балтійському морі», у якому взяли участь конкурсанти з Латвії, Естонії та України. Гран-прі вибороли український колектив спортивно-естрадного танцю «Візаві» та латвійська арфістка Габріела Еркмане. Організатором події виступив Український центр молоді і дітей в Латвії за підтримки Конгресу українців Естонії, Товариства підтримки України (Латвія) та Nordic M. (Швеція). За проведення фестивалю керівника Українського центру молоді та дітей у Латвії О. Бергу нагороджено грамотою Світового Конгресу Українців.

18 квітня за сприяння Посольства України в Грузії Міжнародний український культурно-освітній центр ім. Т. Шевченка провів 14-й традиційний всегрузинський конкурс декламаторів поезії Кобзаря. У заході взяли участь 50 учнів з суботніх шкіл та курсів з вивчення української мови при громадських організаціях українців в Грузії та художній колектив Сурамської школи ім. Лесі Українки.

13–14 квітня в Едмонтоні (Канада) експонувалася виставка «Вишивка в житті українців» з приватних колекцій місцевої громади. Подія відбулася завдяки Організації українок Канади ім. О. Басараб, Українському національному об'єднанню Канади, Товариству українського мистецтва в Едмонтоні та організації Молодь українського національного об'єднання.

Українська громада Гданська (Польща) оголосила про початок безкоштовних занять з української мови для усіх охочих. Ініціативу реалізовано в рамках проекту «Український клімат», що співфінансується містом Гданськ.

Мистецькі заходи В Україні

«Французька весна»

З 30 березня по 28 квітня тривав XVI Міжнародний фестиваль «Французька весна в Україні», організований Посольством Французької Республіки в Україні, Французьким інститутом в Україні та мережею закладів «Альянс Франсез». Цьогоріч фестивалні заходи, головною темою яких став «Колір», охопили Київ, Дніпро, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Львів, Одесу, Рівне, Харків і Чернівці. Форум відкрився вуличною виставою французького театрального колективу Transe Express «Садівниця Мю і кінематика флюїдів» на Софійській

площі в Києві. Натомість у Дніпрі, Харкові й Запоріжжі вуличне мистецтво було представлено дійством «Три тотеми» компанії Les Quidams. Яскравою домінантою театральної програми став «Вечір французько-українського балету» в Національній опері України за участі провідних артистів балету Паризької опери – Франсуа Алю та Елеонор Болак і представників української балетної школи – К. Ханюкової, А. Шевченко, М. Сухорукова та ін. Своєрідним прологом події стала зустріч хореографа й зірки паризької Гранд-опери, учениці Сержа Лифаря – Клод Бессі зі студентами Української академії танцю і танцівниками Національної опери України. Крім того, легендарна балерина разом із професором балету Гранд-опери Сирілом Атанасовим провела майстер-клас у великому репетиційному залі київської опери. У театральній програмі фестивалю також представили: постановку «Концерт для двох клоунів» від компанії Les Rois Vagabonds на сценах Києва, Львова та Рівного; вистави-кабаре «Боріс і Бобі» та «Поезія Жака Превера», які театр Theatre de l'Imprevu зіграв у Івано-Франківську. Основною музичною подією фесту стала опера Г. Берліоза «Засудження Фауста» у концертному виконанні 150-ти артистів з Франції та України на сцені Національної опери. Головні партії виконали Дельфін Айдан, Лоран Аркаро (Франція), О. Чувпило й О. Харламов (Україна) під акомпанемент Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України, Національної заслуженої академічної капели України «Думка» і дитячого хору Українського радіо. Диригентом виступив В. Сіренко. Власне, музична програма «Французької весни» була доволі насиченою. Зокрема у Національній філармонії України відбувся концерт тріо Венсана Буржекса та українського джазового біг-бенду Drum Art Big Band О. Вікулова. Музиканти також виступили у Харкові, Дніпрі, Львові, Запоріжжі, Рівному і Чернівцях. Ансамбль Alternance дав концерти у Києві, Дніпрі, Запоріжжі та Одесі. Французький піаніст та композитор Тьєррі Майяр здійснив міні-тур Україною з презентацією свого нового альбому «Alone», відвідавши Одесу, Дніпро та Харків. Також у Харкові можна було почути автентичне виконання музики французького барокового композитора Ж.-Ф. Рамо на старовинних струнних інструментах у виконанні іменитого секстету «Музиканти Лувру». Струнний квартет DANOS спільно із солістами Авіньйонського регіонального оркестру виступили у Києві, Львові, Рівному та Чернівцях із концертом «Андре Жід та музика». Виступи доповнили читання поезії українських та французьких поетів від доби романтизму до постмодернізму. Завдяки фестивалю українська публіка також мала нагоду зустрітися з французькими літераторами: у столичному Домі освіти та культури «Майстер Клас» пройшли зустрічі з автором дитячих книг Жаном-Філіппом Арру-Віньо та письменницею Сільві Гранотьє. А паризька ілюстраторка Марі-Лор Крюші провела у Києві презентації своєї книги «Колорама» і власної творчої майстерні CRUSCHIFORM. Візуальні мистецтва представили: заснована П'єром Фурні група ALIS, яка в Національному ботанічному саду ім. М. Гришка створила спеціальну поетично-пластичну інсталяцію «Автономні зони поезії: розквіт

слів»; фотохудожниця Аделін Кель, з числою виставкою «Маленькі безлади світу» можна було ознайомитися в Івано-Франківську, а інсталяцією на тему Клевського кар'єру «Земна симфонія» – у Рівному; стрит-арт перформер Marco93, який створив мурали у Львові та Рівному; урбаністичний художник GoddoG, стінопис якого з'явився у Києві; французька декораторка Ізабель Даерон та українська художниця Д. Альошкіна, які створили у столиці спільний арт-об'єкт «Свої вітрини. Кольори України» тощо. А французька дизайнерка Ізабель Тош, яка останнім часом проживає в Україні, представила свій проект «Прет-а-жете» на Lviv Fashion Week та Odessa Fashion Day. Кінопрограма запропонувала глядацькій увазі «Довгі ночі короткого метра», «Фестиваль допрем'єрних показів», до якого увійшли найактуальніші стрічки Франсуа Озона, Олів'є Ассаяса, Лу Жене та ін, ретроспективу робіт знаного композитора Мішеля Леграна «Шарман Легран і музика французького кіно». Цікаві проекти до «Французької весни» було організовано і з українського боку. Зокрема куратори Ю. Шемчук і К. Міхейцева спеціально для фестивалю створили маршрути «Слідами Франції: архітектурні прогулянки», в яких відкрили французьке обличчя Львова та Одеси. Львівська національна галерея мистецтв представила у палаці Потоцьких виставку живопису і графіки зі своїх фондів «Париж – весняна зустріч». Одночасно з експозицією видавництво «Леополь» влаштувало презентацію графічного роману «Батько Горіо» Оноре де Бальзака. А у Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Д. Яворницького відкрито виставку «Французький слід в історії України. Середина XVIII ст. – поч. XX ст.».

Митці з Великої Британії, Німеччини, Данії, Литви та Естонії долучилися до міжнародного міждисциплінарного фестивалю Startup ГогольFest, який удруге проходив у Маріуполі з 26 квітня по 1 травня. Литовський театральний колектив Low Air Urban Dance Theatre, зокрема, представив проект «Весна священна» за музикою І. Стравінського та вуличний перформанс «Веселка». Берлінський театр Deutsches Theater презентував виставу на актуальну тему підліткового булінгу «Мій дивний друг Вальтер». У музичній програмі фестивалю серед інших виступили гурти Monarchy (Велика Британія) та Blue Foundation (Данія). У ході форуму також було втілено ідею естонського проекту Garage48 – «Hack-A-Train». Тож за підтримки Estonian Development Cooperation організатори фестивалю запустили арт-потяг ГогольTrain, який об'єднав українські міста і митців та став місцем проведення 48-годинного хакатону для креаторів.

Музика

В Україні

16–24 квітня у Києві виконавці з Австралії, Великої Британії, Вірменії, Ізраїлю, Італії, Канади, Китаю, Литви та України продемонстрували свою майстерність на XII Міжнародному конкурсі молодих піаністів пам'яті В. Горовиця (середня група). Акомпанемент конкурсантам склав Академічний симфонічний оркестр Національної філармонії України під орудою В. Протасова. До складу

журі увійшли: Діна Йоффе (Ізраїль), Франческо Лібетта (Італія), Войцех Світала (Польща), Ванесса Латарш (Велика Британія), Микола Сук (США), О. Злотник і Т. Роцина (Україна). Лауреатами серед закордонних учасників стали: Ноа Чжоу (III премія, Велика Британія), Кейтлен Рінальді (IV премія, Австралія) та Сюй Шанцзюнь (V премія, КНР). Китайський піаніст Сюй Шанцзюнь також здобув спеціальний приз журі за виконання твору із репертуару В. Горовиця, а британця Ноа Чжоу відзначено за виконання твору українського композитора. Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті В. Горовиця – єдиний в Україні, який з 2004 року є членом Європейської спілки молодіжних музичних конкурсів (EMCY) та Всесвітньої федерації міжнародних музичних конкурсів (WFIMC).

1–8 квітня у Києві тривав VII Міжнародний інструментальний конкурс Євгена Станковича, організований Міжнародним благодійним фондом «ВІВАТ АРТ», Національною спілкою композиторів України, Національним комітетом Міжнародної музичної Ради ЮНЕСКО за сприяння Міністерства культури України та підтримки Департаменту культури Київської міської державної адміністрації. Цьогоріч заявки на участь у конкурсі подали майже 350 солістів, ансамблів та оркестрів із Білорусі, Канади, Киргизії, Китаю, Польщі, США та України. Головний приз – статуетку «Дотик янгола» – виборов віолончеліст із Білорусі Нікіта Кравець.

Знаний клавесиніст, професор Віденської та Лондонської музичних академій Ніколас Парль (Австралія – Велика Британія) виступив із концертом у рамках V Міжнародного фестивалю «Династія», який проходив 9–15 квітня в Національній музичній академії України ім. П. Чайковського. Учасниками форуму також стали закордонні музиканти Лія Ейн-Галь, Надав Ейн-Галь, Юваль Альфандарі, Ейтан Кемельмахер (Ізраїль) і Холлі Хоуп (Велика Британія).

Виконавці з Польщі, Іспанії та Франції взяли участь у Першому фестивалі сучасної та класичної музики, який 14–19 квітня також відбувся у стінах Національної музичної академії України ім. П. Чайковського. Зокрема професор Краківської музичної академії і Варшавського університету музики ім. Ф. Шопена Томаш Слюсарчик разом зі своїми учнями виступив спільно з ансамблем трубачів української академії. На фестивальному майданчику також можна було почути іспанський колектив саксофоністів Psaiko Quartet та французький ансамбль Alternance (виступ останнього відбувся в рамках «Французької весни в Україні»).

II Міжнародний музичний фестиваль Kharkiv Music Fest, який проходив з 23 березня по 7 квітня і був присвячений творчості В. А. Моцарта, відзначився плідною співпрацею українських і закордонних виконавців. Форум відкрився концертом «Viva Mozart!» у виконанні Фестивального оркестру, до якого увійшли музиканти головних симфонічних колективів Австрії, Грузії, Німеччини,

Польщі, Чехії та України. В рамках форуму також виступили іменитий американський піаніст Джордж Лі та французький секстет «Музиканти Лувру» (концерт останнього колективу також відкрив «Французьку весну» в Харкові). Завершився фестиваль масштабним концертом «Mozart Gala» за участі знаних оперних виконавців: Довлета Нургельдієва (Німеччина), Ольги Бусуйок (Німеччина – Румунія), Юрія Маймеску (Молдова), О. Дядів, О. Лапіна, Л. Нікітчук, Л. Осташ (Україна). Під час Kharkiv Music Fest закордонні гості також провели музичні майстер-класи для всіх охочих.

З 20 по 22 квітня в Одеській обласній філармонії у режимі нон-стоп тривав ювілейний XXV Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні й дві ночі нової музики». Подія покликана сприяти розвитку авангардної, сучасної та постсучасної музики та об'єднати музикантів та менеджерів культури з усього світу. У цьогорічному фестивалі взяли участь майже 50 митців з 32-х країн: Австралії, Австрії, Аргентини, Бельгії, Болгарії, Великої Британії, Угорщини, Німеччини, Ізраїлю, Іспанії, Італії, Ірану, Канади, Китаю, Тайваню, Колумбії, Латвії, Литви, Лівану, Португалії, Росії, Румунії, США, Франції, Швейцарії, Швеції, Чилі, Еквадору, Естонії, Південної Кореї, Японії та України. Незмінну підтримку фестивалю надають Міністерство культури України, Гете-Інститут у Києві, «Баварський дім Одеса», Посольство Держави Ізраїль в Україні та органи місцевої влади.

З 16 по 20 квітня у Львові вперше проходив Міжнародний фестиваль ім. Альберта Лисого, до якого долучилися музиканти зі Швейцарії, Ізраїлю, Румунії, Іспанії та України. Імпрезу спрямовано на популяризацію музичної спадщини знаного музиканта, скрипаля, педагога, аргентинця українського походження Альберта Лисого серед молодих українських музикантів. Захід відбувся завдяки співпраці з швейцарською асоціацією Rencontres Musicales Camerata Lusy та підтримці Посольства Швейцарії в Україні.

Блюзмен Маттео Сансонетто (Італія – США) став хедлайнером VII Міжнародного джазового фестивалю Tëmkin jazz. Подія проходила 10–13 квітня у Кременчуці – місті народження знаного американського композитора українського походження, який підкорив Голлівуд.

За підтримки Посольства Китайської Народної Республіки в Україні 17 квітня в Національній філармонії України до 70-ліття КНР відбувся спільний китайсько-український концерт.

Яскравою музичною подією квітня став виступ німецької хеві-метал команди Ассерт у супроводі Національного академічного оркестру народних інструментів України на головній концертній сцені країни. Також цього місяця в столиці з концертами виступили: угорський піаніст та композитор Петер Бенце, нідерландська виконавиця Kovacs, американська поп-співачка Лаура Перголіц-

ці (LP), британська реперка Flohio, німецький техномузикант Apparat, бразильський метал-гурт Sepultura, шведські металісти In Flames тощо.

7 квітня у Львівській національній філармонії під орудою американського диригента українського походження Теодора Кухара відбувся концерт «Czech This Out». Чеський скрипаль Йозеф Шпачек спільно з Академічним симфонічним оркестром «INSO-Львів» виконали твори Л. Яначека, П. Чайковського й А. Л. Дворжака.

7 квітня німецький органіст Міхаель Гріль – знавець та популяризатор української музики – виступив у Львівському органному залі. До концертної програми увійшли твори М. Колесси, В. Барвінського, Р. Гельмшротта і Й. С. Баха.

А 22 квітня у Залі органної та камерної музики Чернівецької обласної філармонії виступили швейцарська органістка Аврора Бааль та сценічний декламатор із Франції Емманюель Плентель із програмою «Поезія музики». Концерт відбувся в рамках Року французької мови в Україні. Організатори – Посольство Швейцарії в Україні та українсько-швейцарська асоціація «Галіціана Скола Канторум».

За кордоном

У рамках двостороннього Року культури Україна – Австрія 23 квітня у Відні та Зальцбурзі за підтримки Українського інституту пройшли дві яскраві культурні події. Зокрема у Віденському Концертхаусі відбувся концерт «Від традиції до модернізму. Музика із України й усього світу», який мав на меті підкреслити включеність української музичної культури в загальноєвропейську. Солістами виступили знані українці з різних країн: оперна співачка Т. Мельниченко (Іспанія), скрипаль М. Захаров (Австрія), віолончеліст О. Шадрін (Німеччина) та піаніст Р. Лопатинський (Україна). Головним моментом концерту стала світова прем'єра спеціально до нього створеного циклу романсів «До Музи» М. Скорика у присутності самого композитора. Захід відбувся в рамках третього фестивалю UStream/ Ukrainische Kulturstage, що проходить з ініціативи українців Відня, і став символічною присвятою до 100-річчя тріумфального закордонного турне Української республіканської хорової капели, яка в 1919 р. виступила саме в цьому залі. У Зальцбурзі ж, на одній із головних європейських сцен – «Моцартеумі», Посольством України в Австрії було організовано концерт «Україна та Австрія. Знову разом!». До заходу долучилися відомі австрійцям українські виконавці – солістка Віденської державної опери О. Безсмертна, соліст Цюрихського оперного театру А. Бондаренко, головний диригент Опери Граца О. Линів, а також Академічний симфонічний оркестр «INSO-Львів». У програмі прозвучала класика та нові твори українських і австрійських композиторів. Почесними гостями події стали глава парламенту Зальцбурга, заступник бургомистра, очільники громади тощо.

Піаніст Р. Федюрко став переможцем міжнародного конкурсу у Словаччині – XVI Medzinárodná klavírna súťaž Petra Toperczera 2019.

22 квітня британський лейбл Flaming Pines видав альбом української експериментальної музики останніх років «Kaleidoscope». До збірки увійшли треки А. Кириченка, А. Загайкевич, Heinali, Endless Melancholy, Monocube, r.roo, Gamardah Fungus та ін. Проект має на меті донести українську електроакустичну музику до європейського та світового слухача.

Хореографічне мистецтво

В Україні

9–26 квітня за програмою культурних заходів Посольства Сполучених штатів Америки в Україні відбувся міні-тур професійного американського танцювального колективу «Step Africa!», який представив унікальну афроамериканську традицію степінгу. Виступи і майстер-класи пройшли у Львові, Ужгороді та Івано-Франківську.

17 квітня в столичному Міжнародному центрі культури і мистецтв (Жовтневий палац) виступила трупа Нідерландського танцювального театру – NDT 2. У Києві артисти презентували чотири балетні постановки від п'яти провідних хореографів сучасності: Марко Геке, Ганса Ван Манена, Едварда Клюга, Соль Леон і Пола Лайтфута.

Театр

В Україні

20 квітня соліст паризької Гранд-опери Кер Жеремі-Лу (Франція) і н. а. України К. Кухар представили на сцені Національної опери України балет «Жізель» А. Адама.

12, 13 та 14 квітня у київському Театрі на Подолі відбулися прем'єрні покази вистави «Сніг у квітні» за повістю Т. Вільямса «Римська весна місіс Стоун». Над постановкою працювала міжнародна команда: компанія Mirage Adventures і Фонд театрального мистецтва ім. М. Прудкіна (Ізраїль); режисер – П. Медведева (Україна); художник-постановник і художник із костюмів – Андреас фон Шліппе (Німеччина); виконавиці головної жіночої ролі – Марія Магдалена Рабл (Німеччина) / І. Грищенко (Україна).

А 19 та 20 квітня Київський національний академічний театр оперети презентував прем'єру бродвейського мюзиклу «Сімейка Аддамсів», до роботи над яким залучили потужну литовську команду: режисера Кестутіса Стасіса Якштаса, художника-постановника Гінтараса Макаревічуса та балетмейстера Дайнюса Бервінгіса.

За кордоном

7–15 квітня у Кракові (Польща) тривав VI Міжнародний фестиваль українського театру «Схід-Захід» за участі 15-ти театральних колективів з України, Німеччини, Фінляндії, Вірменії та Польщі. Мета заходу – промоція української культури за кордоном та зміцнення зав'язків із українською діаспорою з різних країн світу. Спеціальну нагороду організаторів форуму «За підтримку професійного рівня фестивалю» присуджено Національному академічному театру російської драми ім. Лесі Українки з виставою «Серце боксера» (реж. Д. Морозов). Цьогоріч вистави йшли із польськими субтитрами.

Український театр «Навпаки» з Гданська став переможцем фестивалю малих вокально-акторських форм «OFF Pólnoc», який 23–28 квітня проходив у Лодзі (Польща). А режисерка театру О. Терепенко здобула нагороду «Найбільша особистість фестивалю». В рамках форуму українці представили виставу «Світ за очі», в основі якої поезії Т. Шевченка.

26 і 27 квітня Національна опера України представила в Дубайській опері (ОАЕ) балет «Спляча красуня» у постановці н. а. України В. Литвинова. Гастрольний колектив на чолі з генеральним директором-художнім керівником Національної опери України П. Чуприною складався зі 130 осіб: 52 солістів та артистів балету, 58 музикантів оркестру. У ході поїздки було домовлено про продовження співпраці між головними операми обох країн.

П'ятий рік поспіль Херсонський обласний академічний музично-драматичний театр ім. М. Куліша гастролював у Португалії. 2 і 3 квітня українці презентували свою моновиставу «Юда» за драматичною поемою Лесі Українки «На полі крові» (реж. С. Павлюк) у Бразі, а 5 квітня – у Барселусі.

Кіно

В Україні

Директор Європейської Кіноакадемії, продюсер Європейської кінопремії Маріон Дьорінг стала почесним гостем церемонії вручення нагород Третьої Національної кінопремії «Золота Дзига», яка 19 квітня пройшла у Києві.

17–21 квітня відбувся VIII Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів (KISFF), який традиційно представив українським глядачам панораму короткого метру з усього світу. Серед фестивальных програм, зокрема, показали добірки стрічок від кураторів Berlinale Shorts (Німеччина), сучасне кіно Сенегалу, фільми-номінанти на премію Європейської Кіноакадемії, хіти головних світових фестивалів.

Стрічки з Польщі та Литви увійшли до програми VI Міжнародного фестивалю історичного кіно «Поза часом», який з 12 по 14 квітня проходив у Музеї «Київська фортеця». Це зокрема польські документальні картини «Назавжди льотчик Spitfire» (реж. Славомір Цьок), «Обсерваторія» (реж. Веслав Романов-

ський), литовські стрічки «Сестри Ходаківські. Литовський випадок» (реж. Рамуне Кудзманайте), «Литва. Моя свобода» (реж. Мартина Яблонська) тощо.

А 11–13 квітня в Києві уперше пройшли Дні Литовського кіно. Проект підготовлено у співпраці підприємства «Київкінофільм» з литовським кінофондом за підтримки Посольства Литовської Республіки в Україні та Департаменту культури Київської міської державної адміністрації. Фільмом-відкриттям фестивалю стала копродукційна стрічка Мантаса Кведаравічюса «Маріуполіс» (Литва – Україна – Франція – Німеччина). Завдяки події українські глядачі змогли ознайомитися із сучасним литовським кінематографом та кінокласикою.

З 11 по 14 квітня кінопоказами у Києві розпочався VIII Тиждень австрійського кіно в Україні. До програми увійшли: комедія «Машина любові» Андреаса Шміда, історична драма «Анджело» Маркуса Шляйнцера, стрічка «Земля» знаного австрійського документаліста Ніколауса Гейрхальтера та добірка найкращих робіт міжнародного фестивалю мультимедійних мистецтв Ars Electronica. Захід організовано в рамках двостороннього Року культури Україна – Австрія.

У квітні посольства Іспанії та Аргентинської Республіки в Україні представили «Цикл вечорів іспаномовного кіно». У рамках події в столичному Будинку кіно продемонстрували художні фільми «Кузени» (реж. Д. С. Аревало, Іспанія), «Камера-обскура» (реж. М. В. Меніс, Аргентина), «Бенні» (реж. Х. Л. Санчес, Куба).

4–7 квітня у Львові за підтримки Посольства США в Україні відбулися покази ІХ Фестивалю американського кіно «Незалежність».

18 квітня до Національного дня кіно Канади Посольство Канади в Україні організувало в столичному кінотеатрі «Ліра» показ стрічки «Моя інтернатура в Канаді» Філіпа Фалардо.

Польська акторка Маріанна Янушевич долучилася до зйомок у стрічці «Віддана» за романом С. Андрухович «Фелікс Австрія». Над картиною працює компанія Film.ua.

19–21 квітня бельгійський актор Олів'є Бонжур провів триденний майстер-клас «Студії з техніки актора» у київському кінотеатрі «Ліра».

За кордоном

Україна взяла участь у ІХ Пекінському міжнародному кінофестивалі, який 13–20 квітня відбувся в КНР. На форумному кіноринку Beijing Film Market за участі Надзвичайного та Повноважного Посла України в Китаї О. Дьоміна було представлено Український стенд Ukraine is Your Destination, організатором якого виступила Українська кіноасоціація за підтримки Держкіно України. На майданчику можна було знайти актуальну інформацію про сучасний вітчизняний кіноринок, його виробничі потужності та останні українсь-

кі кінопроекти, серед яких і успішні кейси українсько-китайської співпраці. Національний майданчик відвідали представники Кіноасоціації КНР, Адміністрації кіно КНР, Кіноакадемії КНР, Адміністрації ТБ та радіо КНР та великих китайських кіновиробників.

Загалом цього місяця український кінематограф було гідно представлено на міжнародних кінофестивалях. Українсько-французько-польська стрічка «Домашні ігри» А. Коваленко отримала грошову премію від Міністерства закордонних справ Німеччини за здобутки в галузі культурного різноманіття на ХІХ Кінофестивалі для Центральної та Східної Європи goEast (Німеччина). У різних програмах цього ж форуму також демонструвалися фільми: «Процес» С. Лозниці, «Три історії» К. Муратової, «Щасливі роки» С. Шимко, «Вулиця вдови» О. Балагури, створений за підтримки Держкіно України «Ефір» К. Зануссі, VR-проект про Майдан під назвою «Aftermath». Документальну українсько-американську кінокартину «Михайло та Даниїл» А. Загданського було удостоєно спеціальної відзнаки на кінофорумі Ismailia International Festival (Єгипет). У рамках кінофестивалю Visions du Reel у місті Ньйон (Швейцарія) відбулася світова прем'єра стрічки «Співає Івано-Франківськтеплокомуненерго» Н. Парфан. А на міжнародному кінофестивалі документального кіно Full Frame Documentary Film Festival (США) пройшла північноамериканська прем'єра документального фільму «Історія зимового саду» С. Мозгового. Українсько-німецько-російська короткометражка «Мамині шпильки» Т. Федоровської та створений у копродукції Польщі, України, Угорщини, Литви та Італії фільм «Ефір» К. Зануссі показали на ХLІ Московському міжнародному кінофестивалі (РФ). Українсько-німецько-монакська драма «Вулкан» Р. Бондарчука взяла участь одразу в п'яти фестивалях: конкурсі фільмів країн Центральної та Східної Європи на Клівлендському міжнародному кінофестивалі (США), Міжнародному кінофестивалі Святого Поля в Міннеаполісі (США), найбільшому кінофестивалі в Південній Америці БАФІЧІ в Буенос-Айресі (Аргентина), Міжнародному кінофестивалі в Стамбулі (Туреччина) і Міжнародному кінофестивалі Crossing Europe в Лінці (Австрія). Своєю чергою американське галузеве видання Hollywood Reporter назвало «Вулкан» одним із найбільш очікуваних іноземних фільмів року та порівняло картину з абсурдистськими роботами Д. Лінча й Е. Кустуріці.

5–10 квітня у столиці Франції, в культовому кінотеатрі Le Grand Rex, з успіхом пройшов фестиваль «Нова хвиля українського кіно». Урочисте відкриття заходу відбулося за участі віце-прем'єр-міністра України П. Розенка, Надзвичайного та Повноважного Посла України у Франції О. Шамшура та мецената І. Янковського. До фестивальної програми було відібрано стрічки, які дають максимально повне уявлення про український кінематограф та презентують його різноформатність і різножанровість: «Лебедине озеро. Зона» Ю. Ілленка,

«Коли падають дерева» М. Нікітюк, «Вулкан» Р. Бондарчука, «Перша сотня» Я. Пілунського, Ю. Шашкова й І. Грузинова, «11 дітей з Моршина» А. Непиталюка, «Анна» О. Саніна та «Дике поле» Я. Лодигіна. Дві останні стрічки представили безпосередньо їхні творці, а також письменник С. Жадан, який виступив співсценаристом картини «Дике поле», та співак О. Скрипка – автор саундтреку до фільму про Анну Ярославну. Під час фестивалю також відбулася символічна передача Посольству України у Франції пам'ятника донці Ярослава Мудрого – королеві Франції Анні. Монумент мають згодом встановити в Парижі. Кінофорум організовано спільними зусиллями Державного агентства України з питань кіно та Благодійного фонду І. Янковського за підтримки Посольства України у Франції.

З 19 по 22 квітня у столиці Таджикистану – Душанбе вперше проведено Дні українського кіно. Фільмом-відкриттям національного кіномарафону став шедевр за повістю М. Коцюбинського – «Тіні забутих предків» С. Параджанова. До фестивальної добірки також увійшли сучасні українські стрічки: «Червоний» З. Буадзе, «Шляхетні волоцюги» О. Березаня, «Сторожова застава» Ю. Ковальова, «Хайтарма» А. Сеїтаблаєва, «DZIDZIO Контрабас» О. Борщевського і мультфільм «Микита Кожум'яка» М. Депояна. У рамках заходу українські продюсери провели майстер-класи, обговорили з таджицькими колегами можливості спільного кіновиробництва, ознайомилися з локаціями країни тощо. Фестиваль відбувся завдяки громадській організації «Європейська кінофондація», Держкіно України та Посольству України в Республіці Таджикистан.

5 та 6 квітня канадський фонд VCU Foundation організував у Торонто благодійні покази стрічок «Таємний щоденник Симона Петлюри» та «Нескорений» О. Янчука за участі самого режисера. Отримані кошти буде передано фонду «Наші культурні скарби» при VCU Foundation, який фінансує проекти та заходи, що пропагують українську культурну ідентичність у Канаді та демонструють історичний контекст українсько-канадських відносин.

9 квітня у Нью-Йорку, в Колумбійському університеті (США), відбулася неофіційна американська прем'єра кінострічки «Дике Поле» Я. Лодигіна за романом «Ворошиловград» С. Жадана, який був особисто присутній на заході. А 12 квітня у Нью-Йорку пройшла прем'єра документально-пригодницького фільму Я. Попова «Людина з табуретом» про останню подорож мандрівника та режисера Л. Кантера. Згодом стрічка демонструвалася в Атланті і Майямі у рамках туру містами США.

Група Film.ua продала права на створення локальної версії кінокартини «Сказане весілля» (реж. В. Дикий) румунській компанії Vertical Content. Тож тепер українську комедію зможуть адаптувати в Румунії.

Візуальні мистецтва

В Україні

13 квітня за участі закордонних експертів відбувся скульптурний форум «Реформуючи простір», організований Центром сучасного мистецтва M17 у Києві. Зокрема у ході події з лекціями виступили співдиректорка лондонського проекту «Скульптура в місті» Стелла Йоанноу, керівниця кураторської програми Йоркширського скульптурного парку Хелен Фібі (Велика Британія), консультантка Фонду Маріо Мерца в Турині Ліза Парола (Італія). Під час проекту експонувалися роботи сучасних скульпторів, серед яких і «Мрії Джулії» знаного каталонського автора Жауме Пленси (Іспанія).

Роботи художників з Китаю, Бразилії, Кіпру, Польщі, Словенії, Туреччини та Чехії було представлено на міжнародній виставці «Карлюка в космосі» у рамках ХІХ Фестивалю гумору «Карлюка». Також на цьогорічному форумі окрему експозицію було присвячено угорській карикатурі, на якій можна було ознайомитися з роботами Башчі Гергелі, Ласло Длухопольського, Імре Гаспара, Гези Халаша, Йожефа Шандора Бекези (Джо), Іштвана Келемена, Пола Лефхафта, Габора Шеренї. Організатором експозиції виступив голова Асоціації угорських карикатуристів Іштван Келемен, який особисто взяв участь у форумі. Захід проходив у Полтаві з 5 по 21 квітня.

Твори Фабіани Фалейрос (Бразилія), Ігнаса Крунглевичуса (Литва), Заміра Сулейманова (Азербайджан), Сергія Шабохіна (Білорусь), Ангеліни Меренкової (Росія), Л. Токаревої та М. Карабіновича (Україна) увійшли до виставкового проекту «Ain't nobody's business»/ «Не ваша справа», який 25 квітня відкрила свої двері у столичному PinchukArtCentre. Експозиція ставить під сумнів наявні кордони між особистим і політичним і є своєрідним дослідженням сексуальності сучасності. Кураторки: О. Трянова та В. Шиллер.

16 квітня у столичному Центрі сучасного мистецтва «Білий Світ» відкрито персональну виставку словацького художника Кароля Фелікса «Lightcatchers» («Ловці світла»). Роботи в техніках глибокого друку і цифрової графіки стали результатом авторських роздумів про природу і таємницю світла. Експозиція діятиме до 5 травня.

17–30 квітня в музеї «Золоті ворота» експонувався проект іспанського фотографа Альберта Лореса «Тут живуть люди». Роботи висвітлюють життя українців на лінії розмежування, в умовах безперервних бойових дій. Проект організовано групою громадських організацій People in Need (Чехія), Premiere Urgence Internationale (штаб-квартира у Франції), Polish Humanitarian Action (Польща), ArcheNova (Німеччина), ADRA Ukraine, та Мама-86 (Україна) за участі Європейської комісії з питань цивільного захисту та гуманітарної допомоги.

Креативна спільнота IZONE презентувала відеоінсталяцію іранської художниці Ширін Нешат «Турбулентність». Робота розкриває тему гендерної нерівності в Ірані. Експозиція проходить з 4 квітня по 16 червня.

11–21 квітня у Львові, в Музеї етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України, можна було ознайомитися з авторською фотовиставкою італійської мисткині Елізи Карлізі «Сицилія. Острів часу». Художниця запропонувала відвідувачам поглянути на південноіталійський край без традиційних, часто хибних стереотипів.

11 квітня у Музеї волинської ікони відкрито українсько-польську виставку сучасного іконопису «Замлиння», на якій представлено найкращі роботи, створені за весь час проведення планерів у с. Замлиння Любомльського р-ну Волинської обл. Подія відбулася під патронатом Генерального консульства Республіки Польща в Луцьку.

За кордоном

Українська художниця В. Святюк стала лауреатом престижної премії П'єра Давіда-Вейя, яка щороку присуджується Паризькою академією мистецтв (Франція). Перемогу у конкурсі молодих художників Паризької академії за 2019 рік українка здобула за серію робіт «Навіть війна стала буденністю», що показує життя людей в умовах російської окупації на сході України.

У Шанхайському художньому музеї (КНР) у рамках міжнародного культурного проекту «Переплетіння», відкрито виставку творів сучасного українського мистецтва. У експозиції понад 80 робіт шести українських сучасних художників і скульпторів: В. Горяєва, В. Дановського, І. Палія, Л. Панчишина, Р. Кутняка та Д. Ровенчина. Відвідувачі також мали можливість взяти участь у майстер-класах від українських митців. Проект організовано Товариством українсько-китайської дружби у співпраці з Шанхайським художнім музеєм «Мистецького обміну та досвіду» за сприяння Міністерства культури України.

4 квітня н. х. України І. Марчук представив свою персональну виставку «Ivan Marchuk: Paintings» в Українському інституті Америки, що в Нью-Йорку (США). На ретроспективній виставці глядачі мали можливість ознайомитися з різними творчими періодами видатного майстра.

У Страсбурзі в приміщенні Ради Європи пройшла виставка стародавнього українського оберега – ляльки-мотанки від майстрині І. Піняк. У відкритті заходу взяли участь постійний представник України при Раді Європи Д. Кулеба, віце-президент Мистецького клубу Ради Європи Пенелопа Деню, дипломати. Вернісаж організовано під егідою Мистецького клубу Ради Європи.

25 квітня у приміщенні Культурно-інформаційного центру при Посольстві України у Франції відкрито персональну виставку О. Потапенка «Українська містерія». Експозицію можна оглянути до 25 травня.

Українські сучасні митці С. Савченко, Л. Студницька, Д. Струк, Ю. Коваль, А. Роїк, О. Заремба та Ю. Савтер взяли участь у першому мистецькому проєкті Istanbul Artist Residency, який з 15 по 25 квітня проходив у Стамбулі (Туреччина). Створені упродовж десяти днів українцями твори, натхненні давнім східним містом та його мешканцями, експонувалися на виставці до 2 травня. Творча резиденція відбулася за підтримки Генерального Консульства України в Стамбулі та у партнерстві з турецькою компанією Denkar.

Музеї. Охорона культурної спадщини

В Україні

13 квітня до Києва прибула повернута Німеччиною грамота Петра I про поставлення обраного на елекційному помісному соборі митрополита Йоасафа (Кроковського) на Київську митрополію. Датований 1708 р. документ було вивезено з України під час Другої світової війни, а з кінця 1950-х років він зберігався в університеті німецького міста Тюбінген. Грамота має велике історичне значення, адже засвідчує, що до XVIII ст. Київська митрополія зберігала автономію та розглядала можливість повернення під керівництво Константинополя. Артефакт передано на тимчасове зберігання Національному заповіднику «Софія Київська», а згодом він увійде до колекції Інституту рукопису Національної бібліотеки імені В. Вернадського.

Фахівці з лабораторії ARC Nucle art (Гренобль, Франція) та Музею археології у Познані (Польща) взяли участь у Міжнародній науковій-практичній конференції «Культурна спадщина: шляхи збереження», яка відбулася 18 квітня у Києві. Наскрізною темою заходу стало питання впровадження європейських шляхів консервації архітектурної та археологічної спадщини.

Низка українських музеїв з різних регіонів країни приєдналася до міжнародного Дня неспішного мистецтва. Це, зокрема, Національний музей мистецтв ім. Богдана і Варвари Ханенків, Музей історії міста Києва, Національний музей у Львові ім. А. Шептицького, Полтавський художній музей ім. М. Ярошенка, Херсонський обласний художній музей ім. О. Шовкуненка тощо. Ідея проєкту полягає у тому, щоб спонукати відвідувачів оглядати твори повільно й ретельно, вникаючи в кожну деталь.

11 квітня у Вінниці, в холі міської ради, відбулося відкриття документальної виставки про каральну операцію НКВС проти польського населення України «Наказ № 00485. Антипольська операція НКВС в радянській Україні 1937–1938 рр.». Участь у заході взяли: голова польського Інституту національної пам'яті Ярослав Шарек, Генеральний консул Республіки Польща Дамян Цярціньський, мер Вінниці С. Моргунов. Експозицію створено Інститутом Національної Пам'яті Республіки Польща у співпраці з державними обласними архівами Вінниці, Хмельницького та Одеси.

За кордоном

7 квітня в Українському Музеї у Нью-Йорку (США) відкрито масштабну виставку «Українське коло: до сторіччя визвольних змагань (1917–1921 рр.)». До створення експозиції долучилися 35 музеїв світу та приватні колекціонери з України, США, Польщі, Болгарії та Швейцарії. У експозиції 150 раритетів, серед яких оригінали унікальних документів, зокрема, Мирний договір УНР за підписом гетьмана П. Скоропадського, Універсал Директорії про возз'єднання УНР та ЗУНР в єдину соборну державу 22 січня 1919 року, а також прапор 1-го пішого Запорізького ім. гетьмана П. Дорошенка полку, особисті речі С. Петлюри і В. Винниченка тощо. Усі експонати та стенди з фотографіями і кадрами кінохроніки складають чотири тематичні блоки – відродження нації, розбудова держави, змагання за Україну, боротьба за міжнародне визнання. Куратор проекту – український історик Ю. Савчук. Виставку організовано за сприяння Посольства України у США, Міністерства закордонних справ України та Міністерства культури України. Ознайомитися з масштабним просвітницьким проектом можна до 29 вересня.

Завдяки зусиллям Генерального консульства України в Стамбулі, волонтерів Guide-UA та Посольства України в Турецькій Республіці в музеї собору Святої Софії з'явився аудіогід українською мовою.

Література

В Україні

За підтримки програми Culture Bridges, що фінансується Європейським Союзом та реалізується Британською Радою в Україні у партнерстві з EUNIC – Мережею національних інститутів культури Європейського Союзу, з 19 по 25 квітня на Хмельниччині проходила перекладацька резиденція TRANSLATORIUM. Українські перекладачі з різних міст працювали над спільним перекладом п'єси «Номе» («Дім») британської авторки Ніколи МакКартні. По завершенні резиденції у Хмельницькому музично-драматичного театру ім. М. Старицького відбулося сценічне читання українського перекладу п'єси. Організатори – літературно-перекладацький фестиваль TRANSLATORIUM та Агенція розвитку Хмельницького.

За кордоном

11 квітня у Празі українському письменнику В. Рафеєнку за роман про війну на Донбасі «Довгі часи» вручили Вишеградську літературну премію «Східного партнерства». Нагорода має на меті поширення знань про літератури країн Східного партнерства у країнах Центральної Європи. Премію співфінансують уряди Чехії, Словаччини, Польщі та Угорщини.

Українська перекладачка М. Прокопович стала кавалером ордена Зірки Італії. Цією нагородою відзначають іноземців за заслуги перед Італійською Республікою.

Тимчасом письменники В. Амеліна, Г. Шиян та М. Камиш потрапили до короткого списку номінантів від України на Літературну премію Європейського Союзу. Це вперше наша країна долучилася до щорічної європейської нагороди, яка покликана сприяти популяризації та міжнародній промоції творчості молодих авторів художньої прози з різних європейських країн. Своєю чергою польську письменницю українського походження О. Токарчук за роман «Веди свій плуг понад кістками мертвих» номіновано на Міжнародну Букерівську премію (Велика Британія).

1–4 квітня наша країна уперше взяла участь у Болонському книжковому ярмарку літератури для дітей (Італія). У рамках події діяв Український стенд, організований Українським інститутом книги. На майданчику було представлено 15 видавництв: «А-ба-ба-га-ла-ма-га», «Астра», «Артбукс», «Арт Нейшн», «Час Майстрів», Chudobox, «Фактор-друк», «Фонтан казок», «Каламар», Nebo BookLab, «Ранок», «Видавничий дім «Школа», «Чорні вівці», «Видавництво Старого Лева» та VIVAT. Однією з головних форумних подій є виставка ілюстраторів, яка відбувається з 1967 р. До цьогорічної експозиції було відібрано і роботи українських художниць А. Сарвіри та О. Штонди.

Україна також стала учасником Міжнародного книжкового ярмарку в Абу-Дабі, який проходив з 24 квітня по 30 травня в Об'єднаних Арабських Еміратах. Роботу Національного стенда організували Український інститут книги та Українська асоціація видавців і книгорозповсюджувачів. На українському майданчику можна було ознайомитися з книгами видавничого дому «Освіта», «Нора-Друк», «Видавництва Анетти Антоненко» та «Підручники і посібники».

Роботи ілюстраторів творчої майстерні «Аграфка» Р. Романишин та А. Лесіва представлено на міжнародній виставці ілюстрацій *Magical World of Contemporary Picture Book Illustrations* у Сеулі (Південна Корея). Захід проходить з 12 квітня по 7 липня.

15 квітня в Спільці письменників Узбекистану відбулася презентація книги перекладів вибраних творів І. Франка. До збірки, зокрема, увійшла повість «Захар Беркут». Проект реалізовано у тісній співпраці Посольства України в Республіці Узбекистан, Республіканського українського культурного центру «Славутич» і Спільки письменників Узбекистану.

5 квітня у Культурно-інформаційному центрі Посольства України в Молдові відбулася презентація роману письменниці українського походження Світлани Лозинської «Дикий мед Карпат», присвяченого українській громаді Молдови. Авторка є членом Спільки письменників та поетів українців Молдови і Спільки письменників Молдови. У заході взяли участь працівники посольства,

керівники та активісти українських громадських організацій, представники творчих кіл.

17 квітня український поет та письменник С. Жадан виступив в Українському музеї у Нью-Йорку (США) з концертом «Жадан і Джаз». Авторське читання поезій українською та англійською мовами супроводжували джазові імпровізації у виконанні українського піаніста Ф. Чупахіна та американського джазмена Ентоні Колмана. Поет, зокрема, представив поезії зі збірки «Те, чим ми живемо, те, заради чого вмираємо», яка нещодавно вийшла друком в англійському перекладі в США і потрапила до списку рекомендованих літературних новинок The New York Times. А незадовго, 4 квітня, С. Жадан презентував у Варшаві (Польща) польський переклад свого роману «Інтернат» (вид-во Czarne). Також у квітні побачили світ македонський переклад книги «Інтернат» (вид-во «Матіца македонська») та болгарський переклад роману «Депеш Мод» (вид-во «Парадокс»).

Книга українського письменника Марка Лівіна (справжнє ім'я В. Катерушин) «Рікі та дороги» потрапила до престижного міжнародного каталогу найкращих книжок для дітей з інвалідністю Міжнародної ради з дитячої та юнацької книги.

Бібліотеки

За кордоном

19 квітня у Національній парламентській бібліотеці Грузії відкрито українську етно-фотовиставку «Діти України: традиції та сучасність». Її учасниками стали 20 дітей воїнів АТО, вдягнених в автентичне українське вбрання. Організаторами заходу виступили: Посольство України в Грузії, Благодійне товариство «Мій тато захищає Україну», Громадське об'єднання «Будинок грузинсько-української преси та книги» і Жіноча рада Грузії.

23 квітні у Тегерані, при Посольстві України в Ірані, відкрито українську бібліотеку. Наразі фонд книгозбірні налічує 400 книг різної тематики.

Національні меншини

В Україні

4 квітня у Чернівцях відбулось засідання експертного круглого столу «Больцанські/Боценські рекомендації щодо національних меншин у міждержавних відносинах», організоване Міністерством культури України спільно з Офісом Верховного Комісара ОБСЄ у справах національних меншин. У заході взяли участь директор Офісу Верховного Комісара ОБСЄ у справах національних меншин Крістоф Камп, директор Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України А. Юраш, міжнародні експерти,

представники Міністерства закордонних справ України, Міністерства освіти і науки України, Національної поліції України а

Благодійність

В Україні

5 квітня у Києві, в Національному академічному драматичному театрі ім. І. Франка, проходили заходи українсько-американського благодійного проєкту «Незабутня Квітка», який було започатковано американським продюсером українського походження Алексом Гутмахером у 2007 р. Захід реалізується за сприяння Української американської координаційної ради. Цьогорічним форматом вечорів пам'яті Квітки Цісик стали театральні імпрези. Тож на головній сцені театру відбулася київська прем'єра вистави «Квітка. Пісня наяву й у снах» у виконанні Вінницького обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Садовського. А на Камерній сцені ім. С. Данченка пройшов ток-полілог «Квітка двох континентів» за участі зірок театру, шоу-бізнесу та громадських діячів. Традиційно зібрані кошти перерахують в онкоцентри – для профілактики та лікування раку молочної залози серед жінок України.

Цирк

В Україні

Яскравою подією цьогорічної одеської «Гуморини – 2019» став IX Міжнародний фестиваль клоунів і мімів «Комедіада» за участі артистів зі США, Німеччини, Іспанії, Італії, Угорщини, Латвії, Польщі, Ізраїлю, Японії, Білорусі та Росії. Гран-прі фестивалю здобув білоруський Клоун-театр «Tall Brothers». Участь у фестивальних заходах також взяв син легендарного коміка Чарлі Чапліна – Юджин Чаплін (Швейцарія).

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко

завідувачка сектору ДЗК

відділу НАУІ Інформцентру

з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,31. Б/т. Зам. 53. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12